

Jan Westra fokt zwarte Toggenburgers 'Ze glimmen zo mooi'

Tekst en foto's: Wilma Wolters

Al tien jaar probeert hij zwarte Toggenburgers te fokken, maar alleen de laatste twee jaar krijgt hij daar zoveel reacties op. Zowel positieve als negatieve. Jan Westra wordt er niet anders van. "Ik vind dat zwarte echt mooi."



Jan Westra met twee van zijn zwarte fokproducten.

Sinds de jongste algemene ledenvergadering van de fokgroep Toggenburgers wordt de zwarte kleurslag niet langer als uitsluitingsfout gezien, maar wordt die erkend binnen het Toggenburgerstamboek. Jan Westra uit Hardinxveld-Giessendam (ZH) is een van de grootste fans van deze kleurslag en fokt al tien jaar bewust zwarte Toggenburgers. In een van de vele grote schuren op het erf lopen, tegenover de paardenboxen, de vijftien zwarte en twee bruine Toggenburgers, in een groot strohok. Nu zit het hok nog vol, maar in augustus blijven er negen geiten en een paar bokken die in een andere schuur zitten over. "Eigenlijk heb ik er te veel verkocht", zegt Westra spijtig. Het geeft aan dat hij niet de enige is die zwarte Toggenburgers liefheeft...

Reset bij fokgroep

In november 2015 besloot het Toggenburgerstamboek nog dat de zwarte Toggenburgers niet mochten toetreden tot het stamboek, maar dat zij erkenning zouden moeten aanvragen om als zelfstandig ras te functioneren. Vanwaar nu deze ommekeer? Doede de Jong, voorzitter van de fokgroep Toggenburgers: "Toen we als bestuur nog eens nadachten over dat besluit, vroegen we ons af of dat wel fair was. Want een zwart Toggenburgerras komt alleen nooit tot wasdom: bruine dieren zijn nodig voor het voortbestaan. Als bestuur vinden we dat we een podium zijn voor de hobbyist-geitenhouder en dat we moeten anticiperen op de veranderende wereld. Die reset heeft ons doen besluiten de zwarte Toggenburgers een kans te geven. Ten slotte komt de zwarte voort uit dezelfde populatie als de bruine en is type belangrijker dan kleur."



De stal omvat zowel bruine als zwarte Toggenburgers, maar de zwarte krijgen nu toch de overhand.

Deze reset stemt Westra, begonnen in 1974 als bruine Toggenburger-fokker, blij. "Ik ben ervan overtuigd dat er altijd ook zwarte Toggenburgers geweest zijn. Het is een stukje cultuur. Als dat weg zou raken, zou ik dat jammer vinden." Toch zal er niet direct veel veranderen voor deze fanatieke fokker. "Toggenburgers met het zwarte gen vind je bijna niet. En er zijn op dit moment eigenlijk maar twee serieuze fokkers van zwarte dieren."

Van bruin naar zwart

Zo'n tien jaar terug begon Westra met geiten die leken op zwarte Toggenburgers. Omdat hij die dieren mooi vond. "Maar vooral omdat ik in die tijd met mijn bruine Toggenburger vaak in de keuringsring kwam te staan tegenover een zwarte van Henk Kool: Dollie. Voor hem was die zwarte geit denk ik een terugslag, want de gebroeders Kool fokten in de jaren dertig zwarte, maar daarna vooral bruine. Vijf jaar achter elkaar won die zwarte het van mijn bruine. Dat deed me niet zeer, ik genoot er wel van. Want zeg nou eerlijk, zo'n mooie, glimmende zwarte Toggenburger ziet er toch geweldig uit?" En dus wilde Westra dat ook. Het ging geregeld mis: hij kreeg niet meteen de mooie zwarte Toggenburgers zoals hij ze nu in de stal heeft. De eerste dieren, die leken op zwarte Toggenburgers, waren wilde geiten. Toen hij stamboekgeiten kocht, een moeder met twee sikjes, kreeg hij het eerste jaar één donkere sik, verder waren het bruine bokken. "Daar schoot ik dus niets mee op." Het jaar erop fokte hij er allemaal kwenen bij. Maar uiteindelijk kreeg hij twee bruine geiten die nu alleen maar zwarte jongen voortbrengen. "En daaruit zijn weer jongen gekomen die die zwarte lijn verder doorzetten."

Lol

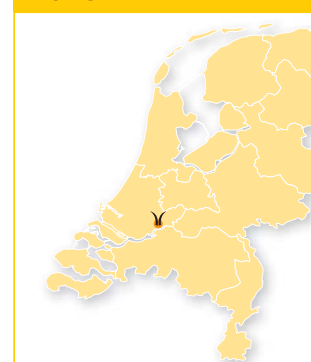
Westra is al zeker twee jaar niet met zijn dieren naar keuringen geweest. Het interesseert hem niet meer zoals vroeger. "Bovendien kreeg ik geregeld te horen dat ik met mijn zwarte wel mocht komen, maar dan werd ik in een hoekje gezet of achteraan geplaatst, mocht ik niet eens de ring in, dat soort dingen. Die pesterijtjes doen me niets. Sterker nog, ik heb nog nooit zoveel lol gehad in het fokken van geiten als die afgelopen jaren. Nog nooit zoveel belangstelling gehad. En als ik echt de beste heb, kan niemand daar omheen", lacht hij.

Westra geniet zichtbaar van de belangstelling voor zijn dieren. Trots vertelt hij dat hij onlangs twaalf bokjes verkocht in een week tijd. "Ik wil natuurlijk graag afzet hebben voor mijn dieren. Nu ik merk dat die er is, word ik alleen maar fanatieker." Het sterkste punt van zijn dieren vindt Westra de uiers. "Dat viel me pas op toen ik ze meenam naar Oene. Die dag haalden we de jongen eraf en ineens zag ik uiers onder mijn dieren. Ik kreeg zelfs opmerkingen dat ik duidelijk op uiers zou fokken, of van een melkbedrijf kwam. Niets van dat alles is waar, maar het was wel leuk om te horen." Zwakste punt vindt de fokker uit Zuid-Holland de achterbenen. "Hoewel het niet heel ernstig is, mogen mijn dieren wel net iets sterker op de achterbenen zijn." Binnen de fokgroep wordt overigens gewerkt aan het opstellen van een fokprogramma voor de zwarte Toggenburgers. "De zwarte dieren die er nu zijn, zijn melktypische dieren met goede uiers, hard op de benen, maar ze zijn verrijnd. Er zou dus wat meer massa en body in mogen komen", aldus De Jong.

Droombeeld

Naast het in stand houden van cultuur en het fokken van geiten die hij mooi vindt, streeft Westra met zijn zwarte Toggenburgers nog een persoonlijk doel na. "De foto die bij Henk Kool op de schoorsteen stond, van vijf glimmende zwarte Toggenburgers op rij, heb ik op mijn netvlies staan. Dat wil ik ook verwezenlijken. Die groep moet uit de acht eenjarige sikken komen die ik mee had naar de ALV in Oene. Over drie jaar kan die foto gemaakt worden, hoop ik!"

Profiel



Naam: Jan Westra
Woonplaats: Hardinxveld-Giessendam
Hobby: Zwarte Toggenburgers fokken